

Полтавський державний аграрний університет
Навчально-науковий інститут агротехнологій,
селекції та екології
Кафедра рослинництва

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

**«Урожайність та якість продукції
рослинництва за сучасних технологій
вирощування»**

присвячена 90 – річчю з дня народження
професора Г. П. Жемели

**30 вересня 2023 року
м. Полтава**

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	11
1. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ВИРОЩУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИНИЦТВА	
<i>Кобыренко Ю. О.</i> Modern technologies for growing high-quality plant products and obtaining high yield	12
<i>Аксінін О. І., Лемішко С. М.</i> Особливості технології вирощування перцю овочевого в умовах Північного Степу України за краплинного зрошення	14
<i>Баган А. В., Макаревич В. В.</i> Вплив сорту та інокулянту на посівні якості насіння нуту звичайного	16
<i>Баган А. В., Неводничий С. В.</i> Вплив стимуляторів росту на продуктивність нуту звичайного	18
<i>Бараболя О. В., Бойко В. П.</i> Продуктивність ячменю ярого залежно від форм мінерального живлення	20
<i>Бараболя О. В., Назаренко Т. К.</i> Переваги вирощування ярої твердої пшениці за зміни клімату	22
<i>Барат Ю. М., Барат М. Ю.</i> Біостимулятори в технологіях вирощування гороху посівного	24
<i>Біленко О. П., Прохватило М. М.</i> Особливості технології вирощування льону олійного	27
<i>Біленко О. П., Філіпась Л. П., Гордєєва О. Ф.</i> Спельта – культура для органічного землеробства	29
<i>Булгач С. В.</i> Вихід твердого біопалива й енергії з міскантусу	31
<i>Бунас А. А., Ткач Є. Д., Дворецький В. В.</i> Аеропоніка: перспективи та виклики для сучасного рослинництва	34
<i>Гангур В. В.</i> Біологічні засоби захисту рослин в Україні під час воєнного стану	36
<i>Гангур В. В., Гангур М. В., Миколенко Х. В.</i> Урожайність вівса (<i>Avena sativa</i> L.) залежно від рівня мінерального живлення посівів в умовах Лівобережного Лісостепу України	39
<i>Гангур В. В., Гангур М. В., Миколенко Х. В.</i> Вологозабезпеченість посівів ячменю ярого залежно від рівня мінерального живлення	42

Гангур В. В., Філоненко С. В., Філоненко В. С.

Наростання площі листкової поверхні буряків цукрових залежно способів основного обробітку ґрунту	45
<i>Жигайло Т. С., Жигайло О. Л.</i>	
Моделювання впливу кліматичних змін на урожайність пшениці озимої на богарі й в умовах зрошення у Південному Степу України	49
<i>Книш В. І., Шабля О. С.</i>	
Ефективність щеплення при вирощуванні кавуна.....	52
<i>Kobylynskyi I. V., Kobylynska O. M.</i>	
The influence of the time of recovery of spring vegetation on the productivity of winter wheat	55
<i>Копелець Б. В., Кулик М. І.</i>	
Чинники, що впливають на врожайність якісного зерна пшениці озимої.....	59
<i>Ласло О. О.</i>	
Прогноз потенційної забур'яненості поля залежно від способів різноглибинного обробітку ґрунту	60
<i>Логвиненко В. В.</i>	
Вплив пошкодження сої шкідниками на її урожайність.....	62
<i>Ляшенко В. В., Мурашко М. В.</i>	
Вплив системи обробітку ґрунту на ріст рослин та вміст олії в посівах льону	65
<i>Ляшенко В. В., Туманцов В. В.</i>	
Вплив азотних добрив на формування продуктивності пшениці озимої.....	68
<i>Марініч Л. Г., Грабітченко М. І.</i>	
Вплив системи удобрення на формування продуктивності стоколосу безостого	71
<i>Марініч Л. Г., Лінський С. В., Барановський В. А.</i>	
Вплив системи удобрення на урожай кукурудзи.....	73
<i>Марініч Л. Г., Рибалко О. О., Іващенко Д. А.</i>	
Особливості посіву соняшника.....	75
<i>Невмержницька О. М., Плотницька Н. М., Гурманчук О. В., Винокуров О. О.</i>	
Ефективність ґрунтових гербіцидів у захисті від бур'янів посівів сої	77
<i>Овсяник О. О., Тараненко С. В.</i>	
Збільшення сегменту вирощування конопель технічних в Україні.....	79
<i>Олеп'ір Р. В.</i>	
Продуктивність пшениці озимої залежно від технологічних заходів вирощування	82
<i>Писаренко В. М., Королев'ят Я. І.</i>	
Особливості насінництва гарбузових культур	84

Писаренко В. М., Крупська Н. Ю.

Особливості формування чоловічих і жіночих квіток у кабачків в залежності від факторів навколишнього середовища	87
<i>Піщаленко М. А., Кіреєв Ю. О.</i>	
Особливості сучасних напрямків селекції кабачка	90
<i>Піщаленко М. А., Коваленко О. В.</i>	
Аналіз впливу рівня інтенсивності хімізації на якість продукції цибулі ріпчастої	92
<i>Піщаленко М. А., Красюк В. В.</i>	
Особливості системи захисту баклажанів від комплексу фітофагів в умовах захищеного ґрунту	94
<i>Піщаленко М. А., Цюра О. С.</i>	
Вплив елементів технології вирощування на якісні показники салату посівного	96
<i>Поліщук Д. О., Пашова В. Т.</i>	
Ефективність захисту ячменю озимого від шкочинного впливу фітопатогенів і шкідників на початкових етапах росту в умовах Степу України	98
<i>Потапов А. В., Грабовський М. Б., Лозінський М. В., Качан Л. М., Городецький О. С.</i>	
Формування сухої маси рослинами буряків цукрових залежно від застосування мікродобрив та фунгіцидів	100
<i>Прилуцький С. П., Коркоц А. Б.</i>	
Радіаційний гормезис – ефект підвищення врожайності основних сільськогосподарських культур рослин	103
<i>Рудник І. М., Юрченко С. О.</i>	
Стимулятори росту рослин на посівах кукурудзи на зерно	105
<i>Стародуб В. І., Ткач Є. Д., Бунас А. А.</i>	
Фітотоксичний вплив гербіцидів в агроценозі буряку цукрового	107
<i>Степаненка Б. В., Юрченко С. О.</i>	
Ефективність застосування цинку за вирощування кукурудзина зерно	109
<i>Тараненко С. В., Тетерюк Р. С.</i>	
Перспективний напрямок вирощування міскантуса гігантського, як засобу відновлення біологічної складової ґрунту, для ефективного використання деградованих земель	111
<i>Томницький А. В., Грановська Л. М., Резніченко Н. Д.</i>	
Формування продуктивності короткоротаційної зрошуваної сівозміни за різних систем обробітку ґрунту	113
<i>Тригуб О. В., Ляшенко В. В.</i>	
Використання гречки як фактору підвищення економічної ефективності рослинництва	116

Філоненко С. В., Бовтута М. В. Еколого-біологічна характеристика сучасних гібридів кукурудзи.....	119
Філоненко С. В., Бриленко В. В. Ефективне застосування рістстимулюючих препаратів у буряконасінництві	121
Філоненко С. В., Васільєв О. О. Вибір оптимального строку садіння висадків буряків цукрових – запорука одержання якісного насіння	124
Філоненко С. В., Костенко І. М. Вплив рістстимулюючих препаратів на елементи насінневої продуктивності буряків цукрових	127
Філоненко С. В., Лисак В. М. Ефективність мікродобрив на посівах буряків цукрових	130
Філоненко С. В., Попов О. О. Інноваційні розробки – на посіви кукурудзи.....	133
Філоненко С. В., Тенах В. М. Оптимізація гербіцидного захисту маточних буряків цукрових.....	136
Філоненко С. В., Шевченко В. В. Вплив мікродобрив на продуктивність соняшнику.....	139
Циліорик О. І., Тищенко В. О. Ефективність густоти стояння рослин та рівня мінерального живлення гібридів кукурудзи різних груп стиглості.....	142
Чайка Т. О. Вплив інокуляції насіння на польову схожість і виживання рослин сої за органічного виробництва	144
Шакалій С. М., Воронько В. В. Вплив біостимулятора на показники врожайності	148
Шакалій С. М., Козаченко В. В. Вплив біопрепаратів на посівні якості насіння соняшника	150
Шакалій С. М., Кулик Є. І. Особливості формування сходів.....	153
Шакалій С. М., Сашко І. В. Вплив біопрепаратів та способів їх використання на врожай соняшника.....	156
Шакалій С. М., Яковенко О. О. Формування структури врожаю гібридів кукурудзи за використання біостимулятора Ерайз	158
Шокало Н. С., Зайцев М. П. Ефективність внесення КАС-32 у формуванні урожайності зерна кукурудзи...	160

2. ЯКІСТЬ, СТАНДАРТИЗАЦІЯ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА

<i>Білявська Л. Г., Білявський Ю. В., Глаголев К. Р., Ромадан Д. Ю.</i>	
Підбір високоврожайних сортів ячменю ярого за оптимальної норми висіву насіння	162
<i>Білявська Л. Г., Білявський Ю. В.</i>	
Селекція на адаптивність сучасних сортів сої до посухи	165
<i>Василишина О. В.</i>	
Особливості забарвлення плодів вишні залежно від сорту	167
<i>Нечипоренко Н. І., Поспєлова Г. Д., Коваленко Н. П.</i>	
Характер шкідливості сисних комах на зернових колосових культурах	169
<i>Омеліч М. В., Мареніч М. М.</i>	
Преференції пивоварної галузі щодо іноземних сортів ячменю ярого	169
<i>Піддубна Д. С.</i>	
Цінова політика сільськогосподарської сировини як основа забезпечення урожайності та якості продукції під час традиційного, органічного (екологічно чистого) господарювання	174
<i>Четверик О. О.</i>	
Перспективи розвитку овочівництва в Україні.....	176

3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ В АПВ

<i>Бердос М. П., Гуцан О. М., Перерва П. Г.</i>	
Роль стимулювання інновацій у розвитку агропромислового комплексу.....	178
<i>Глізнуца М. Ю., Крамської Д. Ю., Кучіна С. Е., Перерва П. Г.</i>	
Дослідження видів ефективності міжнародних управлінських бізнес-проектів в АПК.....	180
<i>Грановська Л. М., Іванов В. І.</i>	
Повоєнне відновлення сільського господарства в умовах недостатнього природного зволоження.....	183
<i>Кобєлева Т. О., Савченко О. І., Перерва П. Г.</i>	
Сутність ефективності управлінських рішень та стратегічних змін в сільськогосподарському виробництві.....	186
<i>Косенко С. А., Космін О. Ю., Перерва П. Г.</i>	
Формування принципів планування на підприємствах агропромислового комплексу	189

Побережний Р. О., Проскурня О. М., Перерва П. Г.

Економічна оцінка управління моделюванням інноваційного розвитку сільського господарства..... 192

Савченко О. І., Кобелева Т. О., Перерва П. Г.

Визначення критеріїв ефективності інноваційного розвитку агропромислового комплексу 195

Сусліков С. В., Черепанова В. О., Матросова В. О., Перерва П. Г.

Інноваційний розвиток міжнародних фінансових інструментів сільськогосподарських підприємств з урахуванням ринку деривативів..... 198

Черепанова В. О., Дюжев О. В., Перерва П. Г.

Дослідження функцій планування діяльності сільськогосподарських підприємств в глобальній економіці 202

Яковець Н. І.

Потенціал фермерських господарств в контексті економічної доцільності впровадження ресурсощадних агротехнологій..... 205

4. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ, VR ТЕХНОЛОГІЇ В АГРОВИРОБНИЦТВІ

Shuvar I. A., Korpita H. M., Dudar I. F., Palii D. M.

Information technology and virtual reality (VR) for weeds control 207

Бараболя О. В., Мурай М. В.

Народногосподарське значення моркви 209

Бараболя О. В., Яновський Р. О.

Народногосподарське значення пшениці озимої в сьогоденні 212

Братух О. В., Чернишенко О. І., Перерва П. Г.

Перспективи формування інформаційних технологій в агропромисловому комплексі 215

Вознюк Є. О., Думчиков В. М., Перерва П. Г.

Інноваційний менеджмент на агропідприємствах в умовах цифровізації економіки та штучного інтелекту 218

Глуценко О. О., Копиця А. О., Перерва П. Г.

Економічне обґрунтування напрямків цифровізації підприємств агропромислового комплексу 221

Іваненко В. С., Курепін В. М.

Подолання кризових явищ у аграрній сфері за допомогою технології доповненої реальності..... 224

Кузьмінський К. М., Остапенко Д. С., Синіговець О. М., Перерва П. Г.

Інформаційне забезпечення сільського господарства 226

Курепін В. М.

Цифрове сьогодення аграрного бізнесу України 229

Палазюк Б. О., Юрченко С. О.

Використання електронних програм дистанційного моніторингу сільськогосподарських угідь у дослідній справі 232

Соловей В. Б., Троценко О. О.

Інтеграція автоматизованих систем вимірювання температури ґрунту в цифрові платформи агровиробництва 235

5. ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИНИЦТВА

Бараболя О. В., Прудкий Т. А.

Правильне зберігання картоплі – запорука збереження урожаю 237

Куликівський В. Л.

Вплив активного вентилявання зерна на якість післязбиральної обробки та зберігання матеріалу 240

Лужанська Г. В., Губар Л. Б., Новіков К. Ю., Титик О. В.

Астосування теплового насосу «ґрунт-повітря» для вирощування продукції рослинництва 243

Лужанська Г. В., Корюкова К. М., Харламова А. О.

Ефективність системи мікроклімату овочесховищ 244

Любич В. В.

Органолептичні показники якості хліба з добавлянням пасти гарбузової 247

Мирна О. В.

Рослинні нутрієнти як спосіб поліпшення споживчих властивостей хліба 249

Піщаленко М. А., Пудак О. А.

Вплив умов складського приміщення на ступінь пошкодження насіння соняшнику південною комірною вогнівкою (*Plodia interpunctella* Hbn.) 252

Піщаленко М. А., Рубан Є. Р.

Роль та значення мінерального живлення в онтогенезі рослин 255

сільськогосподарського виробництва : V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 25–26 листопада 2021 р.). Харків: ДБТУ, 2021. С. 119–121.

5. Романець Г. П., Короткова І. В., Ляшенко В. В. Використання стимуляторів росту різної природи в передпосівній обробці насіння моркви столової. *Урожайність та якість продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування* : Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 30 верес. 2022 р.). Полтава : ПДАУ, 2022. С. 290–292.

6. Xu L., Geelen D. Developing biostimulants from agro-food and industrial by-products. *Frontiers in Plant Science*. 2018. Vol. 9. P. 1567. doi: 10.3389/fpls.2018.01567.

7. Mukherjee A., Patel J. S. Seaweed extract: biostimulator of plant defense and plant productivity. *International Journal of Environmental Science and Technology*. 2020. Vol. 17. P. 553–558.

Барат Юрій Михайлович

канд. с.-г. наук, доцент

ORCID ID: 0000-0001-8076-936X

Барат Михайло Юрійович

здобувач вищої освіти СВО Магістр

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО

Основною олійною культурою в Україні є звичайно соняшник, посіви якого щороку збільшуються. Соняшник виснажує ґрунт, що завдає сільськогосподарським угіддям непоправних наслідків. Скоротити посівні площі соняшнику можливо за рахунок льону олійного. Льон олійний – це цінна як олійна, так і технічна культура, до того є добрим попередником для більшості сільськогосподарських культур, в тому числі пшениці озимої. За рахунок посухостійкості та короткого вегетаційного періоду ця культура придатна для вирощування в усіх регіонах України [4].

Серед ранніх ярих олійних культур, льон є найбільш урожайним. Так, його врожайність сягає понад 2 т/га. Завдяки короткому періоду вегетації скорочуються ризики на недоотримання врожаю від несприятливих погодних умов, а також це гарантує отримати прибуток від реалізації, яку можливо провести раніше. До того

ж ранні терміни дозрівання, відразу після колосових культур, дозволяють більш раціонально використовувати зернозбиральну техніку [1].

За вирощування льону олійного необхідно використовувати тільки ті районовані та перспективні сорти, які адаптовані для конкретних ґрунтово-кліматичних умов. Тому, підбір сортів для кожного господарства є важливим фактором отримання великих та стабільних врожаїв льону.

Льон олійний є рослиною довгого світлового дня, тому він вимагає раннього строку посіву. Але необхідно враховувати ймовірність настання весняних приморозків, за яких посіви можуть загинути. Запізнення з посівом призводить до значного зниження врожайності.

Важливим елементом технології вирощування льону олійного є встановлення оптимальної норми висіву насіння та глибини його посіву. Так, норма висіву насіння льону та глибина його заробки залежать від конкретних ґрунтово-кліматичних умов та сортових властивостей [2].

Із-за відносно слаборозвиненої кореневої системи льон олійний має підвищені вимоги до вмісту в ґрунті легкозасвоюваних поживних речовин. На перших фазах розвитку льон росте дуже повільно, його листкова поверхня невелика, тому він може пригнічуватись бур'янами. Тому для конкурентоспроможності з бур'янами та для отримання великих урожаїв льону необхідно в перші фази вегетації забезпечити рослини всіма поживними речовинами.

Відсутність в умовах України хвороб та шкідників дозволяє на посівах льону не використовувати фунгіциди та інсектициди. Це дозволяє вирощувати дану культуру в умовах ведення органічного землеробства з метою одержання безпечної продукції [5].

Посіви льону олійного збирають, як правило, роздільним способом. Скошування у валки проводять за дозрівання в загальному масиві близько 75 % корочок. Збирання проводять зернозбиральними комбайнами. Так, як стебла льону мають міцне стебло, він скошується важче. Тому на жатки встановлюють коси з гладкими сегментами. Підбирають валки тоді коли вологість насіння льону знизиться до 12 %. Із заощадженням коштів на вирощування льон олійний можливо збирати і прямим комбайнуванням [3].

Таким чином, продуктивність посівів льону олійного залежить від природніх та агротехнічних факторів, зокрема: ґрунтово-кліматичних умов вирощування, підбору сорту, встановлення норми висіву, глибини заробки насіння та забезпечення поживними речовинами на ранніх фазах вегетації.

Список використаних джерел

1. Нікішенко В. Л., Малярчук М. П., Засць С. О. Льон олійний. Технологія вирощування: наук.-метод. реком. Херсон : Херсонська міська друкарня, 2009. 12 с.

2. Романчук Т. В., Бережна А. М. Вплив строків сівби та норм висіву на продуктивність льону олійного. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку природничих наук* : І Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та молодих учених (м. Запоріжжя, 20 травня 2011 р.). Запоріжжя: ЗНУ, 2011. С. 39–40.

3. Сай В. А. Технологія вирощування, збирання та первинної переробки льону олійного. Луцьк : ЛНТУ, 2012. 168 с.

4. Щербаков В. Я., Лазер П. Н., Яковенко Т. М. Сучасний стан та перспективи виробництва олійних культур в Україні. *Таврійський науковий вісник*. 2004. Вип. 33. С. 10–18.

5. Янишевський Л. І., Майційчук В. М. Вплив елементів технології вирощування на врожайність насіння сортів льону олійного. *Сортовивчення та сортознавство*. 2014. Вип. 1. С. 31–33.

Біленко Оксана Павлівна

канд. с.-г. наук

Прохватило Максим Миколайович

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава, Україна

СПЕЛЬТА – КУЛЬТУРА ДЛЯ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА

Мода на палеодіету – діету древніх людей – привела до того, що почали згадувати культури які давно, по тих чи інших причинах, майже не використовують. Модним стало впровадження у виробництво «античних злаків». Це забуті зернові культури, що вирощувалися при переході до виробничого господарства на землях Близького Сходу та на полях Вавілона і Єгипта, відтак вони перейшли до Європи. Новітні селекційні розробки дають змогу пристосувати ці культури до сучасного механізованого вирощування. Однією з таких культур є спельта [1].

Спельта (лат. *Triticum spélta* L.) – це окремий вид роду пшениці, трав'яниста рослина властива середземноморському району Південно-Західної Азії. Вона вважається прабатьком сучасної пшениці. Це гексаплоїдний вид пшениці, тобто вона має шість наборів хромосом, тобто 42 хромосоми. Результатом природної гібридизації дикоростучої пшениці егілопс (*Aegilops tauschii*) і справжньої полби (*Triticum dicoccum*) стала пшениця спельта [1].

Рослини спельти зберігли багато властивостей диких предків. Це й стійкість до хвороб і шкідників, невимогливість до умов вирощування, високу соломину (110–170 см). А головним її недоліком є ломкість колоса, що